

MELODI GRAND PRIX - OG GRANDPRIX-DEBATTEN

af Søren Schmidt

Mabel: Boom, Boom.

1.Sanger:Hvad er det der er galt med mig
jeg føler mig lidt sløj?

2.Sanger:Jeg tror det er problemer
eller lidt for megen røg,

1. - :nej du, jeg ryger ikke
og drikker ikke spor,

2. - :så er det nok din kondition
d'er værre end du tror.

1. - :Nej, jeg gik op til lægen
og ved du hvad han sagde?

2. - :At du sku' holde op
med livets goder fra idag!

1. - :jeg lagde mig på briksen
og han undersøgte mig

2. - :hvad skete der, hvad sagde han
hvad er der galt med dig?

1. + 2. :Det er helt naturligt
hjertet hamrer løs
når man er forelsket i en pie'.
Hvis man mærker kæmpeslag
så blir' man let nervøs
det er kærlighed der banker på indeni.

Kor :Og det sir' Boom, Boom og Boom, Boom
af lyst,
det hamrer og det banker dag og nat.

2. :Nu kan jeg godt forstå
hvorfor du går og er så bleg,

1. :det glæder mig, men sig mig
hvad tror du der er på vej?

2. :Det er den store kærlighed
jeg ved det fra mig selv

1. :du har haft det lissom mig
fortæl, fortæl, fortæl!

1. + 2. :Det er helt naturligt....

Kor :Ja, det sir' Boom, Boom....

(Nr. 1 i det danske melodigrandprix 1978)

Så kom melodigrandprix igen til Danmark. Efter 12 år i mørket blev MGP-showene atter sat på skinner med 3 store lørdagprogrammer og ét fredagsprogram i TVs bedste aftensendetid. Modtagelsen var som ventet blandet. Den kulturelle venstrefløj har været kritisk, omend lidt tøvende i sin kritik. Den kulturelle højrefløj har stort set ignoreret udsendelserne, mens den populistiske højrefløj - specielt de to billedugeblade - har svælget i omfangsrige farvereportager.

MGP blev i sin tid udraderet af de tidlige 60'-eres stærke kulturradikale fløj. Denne fløjs indflydelse parret med det tætte sammenfald mellem statsmedie og underholdningsindustri, som blandt andre Volmer Sørensen dengang stod for standsede MGP efter de 10 første år. Som et plaster på såret fik pladeindustrien "topliste-udsendelserne" i det nyoprettede P3.

I et forsøg på at tage brodden af kritikken af det nye MGP indkaldte DR i december 77 alle musikinteresserede til at indsende bånd med sange til grandprix'et. Der indkom 524 sange, hvoraf en professionel jury valgte 6 til finalen. Forfattere og komponister var i modsætning til de tidligere GP'er kendte på forhånd. Alligevel lykkedes det ikke for amatørerne at komme med. De 6 blev sammensat sådan, at de største grammofonselskaber blev repræsenteret. Videre blev der en pæn spredning på MGP-egnede genrer, og det blev indrettet sådan, at ingen af de gamle forfattere og komponister kom med. På solistsiden var det ligeledes nye navne bortset fra 1963-vinderen Grethe Ingman som var kendt i udlandet. Gruppen "Mabel" vandt med "Boom, Boom". Den var efter manges mening både tekstlig og musikalsk en dårlig sang, Mabel

vandt efter manges mening på deres "friske" og "uspolerede" optræden. Og en betydelig rolle spillede deres mange fans i Tivolis koncertsal. Dommerne hørte jo ikke kun GP, de så samtidig de forskellige solisters sceneshow.

I selve udvalget af melodier i finalen lykkedes det DR at vise en vis spredning indenfor de relevante genrer. Men det lykkedes ikke at opretholde forestillingen om at alle musikinteresserede danske havde en chance. Hvor de professionelle blev udvalgt på studieindspilninger, der blev amatørerne bedømt på hjemmestrikkede optagelser.

Ungdomsredaktionen blev stoppet.

MGP fyldte som nævnt godt op i TVprogrammerne. Og det samme gjorde det i dags- og ugepressen. Radioen sendte et par udsendelser om GP. Pressen var forbavsende ukritisk - bortset fra Information og Aktuelt. Man har overvejende holdt sig til refererende og mildt vurderende artikler. Ugepressen har hyldet GP overvældende. Der er ikke det ugeblad med respekt for sig selv som ikke har vist farvebilleder fra Mabels kollektivhus i Stenløse - til lejligheden nymøbleret af et kendt møbelhus. Det danske GP, præsentationen af de øvrige europæiske vindere og selve det europæiske GP har været behandlet som tre gigantiske begivenheder, som har krævet foromtale, refererende artikler og opfølgingsartikler. DR har selv forsøgt at forholde sig kritisk til foretagendet. Musikmagasinet lavede en større analyse af grandprix'et og fulgte op med en mere analytisk behandling af Boom, Boom. Derimod blev en genudsendelse af ungdomsredaktionens et år gamle udsendelse om Mabel stoppet af Mabels advokat.

Årets danske grand-prix-vindere

Kritikken fra den kulturelle venstrefløj har været en smule svag - og sikkert med god grund. Helt oplagt har man kritiseret, at DR lader sig bruge som gratis reklamemedie for underholdningsindustrien. Man har kritiseret, at opfordringen til amatørerne om at være med var en illusion. MGP indgår her i en fremadskridende kommercialisering af DR, idet stadig flere underholdningsudsendelser produceres af kommercielle selskaber og købes af DR. Sparekniven har ramt DRs egne produktionsmuligheder, ligesom den har ramt båndværkstedet og work-shoppen. Det betyder, at beslutningerne omkring udsendelsernes indhold i stadig højere grad overgår til de store underholdningsselskabers vurderinger af markedet.

Sangene har endvidere været kritiseret for at have dårlige og "falske" tekster. Flere af dem tager sådan set udgangspunkt i reelle samfundsmæssige problemer (drømmen om at blive idol, stress), men problemerne individualiseres og reduceres til pjat. Boom,Booms musik blev kritiseret for at være et forsimplet plagiat af hel række gamle slagere.

GPs samfundsmæssige funktion.

Venstrefløjen har ikke rigtig været i stand til gennem en samlet politisk vurdering af GP at sætte hårdt ind mod GP'et. Det er også vanskeligt midt i den øvrige nedvurdering af GP-publikummet at komme ind med en virkningsfuld kritik fra venstre. Man risikerer nemt at blive syndebug for de aggressioner, som GP udsendelserne må afsætte.

En politisk samlende kritik af GP bliver efter min opfattelse ikke så meget en kritik af selve GP, men snarere en samfundskritik, som tager

udgangspunkt i GP. Det må ske ud fra en analyse af, hvordan TV og den side af pressen, som behandler TV fungerer i almindelige arbejderes, funktionæres og småborgeres (små selvstændige landmænd, handlende og håndværkere) hverdag. De grundlæggende kræfter bag disse gruppers hverdag er de betingelser, hvorunder de producerer og distribuerer den samfundsmæssige produktion. For at opretholde kapitalens profit finder vi her et stigende tempo, en voksende umyndiggørelse og en gradvis beskæring af de lønmæssige resultater lønmodtagerne opnåede i tresserne. Krisen har kastet 200.000 mennesker ud i arbejdsløshed, og den presser de tilbageværende til en større totalproduktion end tidligere. Samtidig har de sidste års styrkelse af de borgerlige politiske kræfter betydet øget pres mod arbejdernes og de øvrige lønmodtageres organisationer og kampmuligheder. Endelig har de politiske forhold betydet nedskæring af de ydelser på statsbudgettet, som kommer lønmodtagerne til gode. Småborgerskabet er ligesom arbejdere og funktionærer klemte af krisen, af de store selskabers ekspansion og delvis af statsmagten. Alle disse grupper føler sig tydeligvis umyndiggjorte af det politiske spil i folketing og i kommunalbestyrelser. Og alle har været igennem et skolesystem, som har stemplet hovedparten som mindreværdige - som mindre intelligente.

Dobbelt bundet kommunikation.

Over halvdelen af medlemmerne i disse samfundsgrupper er MGPs publikum (1). Analyserer man det danske MGP show så finder man ud af, at det indeholder to grundlæggende og modstridende kommu-

-----
1. Se fx. Døgnrytme og tidsforbrug, Socialforskningsinstituttet 1976.

nikationer. På den ene side siger det: tag mig alvorligt, følg med i hvem der bliver nr. 1, glød dig over musikken. På den anden side siger det samtidig: hvor er dette her show dog dårligt, hvor er du dum, hvis du tager det alvorligt. Den første kommunikation er den officielle. Den anden kommunikation er den uofficielle - den skjulte. Den skjulte kan man analysere frem ved at se på Jørgen Mylius' kommentarer og optræden, ved at se på sketchen i den første pause og ved at se på det satiriske "ik'", som glidende afløste MGP showet. Specielt sketchen afslørede DRs foragt for det almindelige publikum, som holdt lørdag aften hjemme foran TV apparatet. DR vil sikkert hævde, at disse indslag var lavet for at gøre MGP lidt mere uhøjtideligt. Men den reelle situation var at alt lagde op til en stor begivenhed, som man skulle følge med i - en konkurrence om hvilken sang og hvilken gruppe, som skulle repræsentere nationen overfor det øvrige Europa. De der fanges ind af denne officielle kommunikation - og det tror jeg de allerfleste af MGPs publikum gør - de bliver så under vejs hånet for at de hoppede på limpinden.

Resultatet af denne modstridende dobbeltkommunikation er forvirring, afmagt og blind aggression.

(2) - Den aggression, som en sådan dobbeltbunden kommunikation resulterer i, er blind, fordi pointen i dobbeltbundenheden netop er, at den foregår skjult. Derfor rettes aggressionen ikke mod afsenderen af det dobbeltbundne budskab, men mod mere tilfældige objekter. Det kan rette indad i familien, eller det kan rettes mod f.eks. Mabel som

-----

2. Se R.D.Laing: Selvet og de andre, Paludan 1976 (om dobbelt-binding).

personer eller mod en venstrefløj, som kritiserer udsendelsen. Det etablerede mediesystem vil naturligvis også tilskynde folk til at rette aggressionerne mod sådanne objekter fremfor mod den kulturelle undertrykkelse, som dobbeltkommunikationen er et led i, og mod det samfundssystem, som betjener sig af sådanne undertrykkelsesmidler.

Som venstrefløj er der efter min mening ikke andet at gøre end at stille sig solidarisk med de publikumsgrupper som det danske MGP i bogstaveligste forstand var rettet mod. Det gør man ved at vise, hvordan showet er et led i en kulturel klassekamp og ved at vise, hvordan denne kulturelle klassekamp er et led i kapitalismens forsøg på sikre sin fortsatte eksistens. TVs underholdningsudsendelser skal ligesom skolesystemet bruges til at fastholde umyndiggørelsen og udbytningen i produktionen. Når vi kritiserer MGP så skal vi gøre det for at vise, hvordan tingene hænger sammen og skal bekæmpes sammen.